

Landshypotek Bank

Vårbruket 2026

Fakta och röster från lantbruksföretagare runt om i landet

Maj 2026

Hur har det gått för vårbruket 2026

Vårbruket är en viktig milstolpe för det svenska lantbruket och en central del av landets livsmedelsförsörjning.

Det finns stora skillnader mellan regionerna. Vinter och snösmältning har i vissa fall varit lugn, medan andra delar haft mer ogynnsamt väder under vintern som skadat höstsådda grödor i större utsträckning än normalt och därmed ökat behovet av omsådd i vår.

Samtidigt har markförhållanden varit goda på flera håll i landet och kunnat genomföras enligt plan.

I sydligaste Sverige finns en oro för låga vattenstånd som kan påverka växtsäsongen längre fram. Vårbruket har dessutom genomförts i ett omvärldsläge präglad av geopolitisk oro och osäkerhet kring energi, drivmedel och insatsvaror.

Landshypotek har tagit pulsen på vårbruket runt om i landet genom intervjuer med lantbrukare samt insamling av röster, bilder och beskrivningar från söder till norr. I kombination med offentlig statistik ger det en samlad bild av en av årets viktigaste perioder för svenskt lantbruk och livsmedelsproduktion.

På följande sidor presenteras materialet tillsammans med statistik om vårbruket och lantbruket i Sverige, på nationell och regional nivå. Statistiken är hämtad från Jordbruksverket och SCB och har sammanställts av Landshypotek Bank våren 2026.

Snabba fakta om vårbruket

- **Kommer igång när våren anlänt.**
Vårbruket kommer igång efter vintern, när tjälen gått ur marken och jorden torkat tillräckligt för att fröna ska få gynnsamma förutsättningar att gro.
- **Omfattar flera delar.** Vårbruket inbegriper huvudsakligen harvning och sådd samt gödning av vår- och höstsådda grödor. Ibland har de grödor som såddes under hösten inte klarat vintern eller drabbats av viltskador; i de fallen behöver lantbrukaren dessutom så om för att kompensera för bortfallet.
- **Vilka grödor** som sås varierar beroende på var i landet man befinner sig, eftersom viktiga förutsättningar, som klimat och jordmån, kan se olika ut i olika regioner. Efterfrågan och andra marknadsförutsättningar är också av stor betydelse.

Det har präglat vårbruket

- **Vinterskadade höstgrödor**
Utvintring på höstsådda grödor har i stora delar av landet lett till omsådd och förändrade odlingsplaner.
- **Gynnsamma markförhållanden**
I flera regioner har markens bärighet och markfuktighet möjliggjort ett vårbruk i linje med planeringen.
- **Oro för vattenbrist i södra Sverige**
I sydligaste Sverige finns en tydlig oro för låga vattenstånd, med risk för påverkan på växtsäsongen längre fram.
- **Omvärldsläget**
Kriget i Mellanöstern har kastat in världsekonomin i ett mer turbulent omvärldsläge. Osäkerheten kring energi, drivmedel och insatsvaror har varit påtaglig och haft betydelse för ekonomiska överväganden under vårbruket.
- **Fjolårets skörd och marknadsläget**
Den agronomiskt starka skörden föregående år har bidragit till en viss stabilitet, samtidigt som låga spannmålspriser fortsatt pressar lönsamheten. Kalkylen i växtodlingen är tuff just nu med låga priser på spannmål och oljeväxter vilket, i kombination med höga energi- och gödselpriser, kan göra att lantbrukare lägger om sin odling något detta år.

"Mycket står på spel – för lantbrukare och Sverige"

I egenskap av en av jordbruksårets största milstolpar är vårbruket förknippat med både stor förväntan och anspänning. Mycket står på spel – för såväl varje enskild lantbruksföretagare som för svensk livsmedelsproduktion.

I skrivande stund är vårbruket allt från nästan avslutat till precis i början, beroende på om man befinner sig i södra eller norra delen av vårt avlånga land. Grödornas utveckling påverkas hittills av bristen på regn, men förhoppningen är att det rättar till sig.

Samtidigt växer grödorna i en miljö som inte bara präglas av behovet av vatten. De förvaltas av lantbrukare som i år möter utmaningar med kostnadsökningar utan motsvarande intäktsökningar.

Hösten blir avgörande för att bryta denna negativa trend. Det påverkar såväl de taktiska besluten i växtodlingen som den mer långsiktiga investeringsviljan – det vill säga viljan att satsa på diversifiering, expansion eller omställning.

Även om det enskilda företaget ständigt behöver anpassa sig skapar osäkerheten inför framtiden en tveksamhet. Vår förhoppning är att när året summeras har en del av denna osäkerhet minskat och att framtidsutsikterna ljusnat.

En sak är säker – jordbrukets roll som garant för livsmedelsförsörjningen består, oavsett väder och vind.

Vårbruket 2026 och fakta om jordbruket

På följande sidor presenterar vi korta beskrivningar och statistik om vårbruket specifikt och lantbruket generellt i Sverige – såväl på nationell nivå som i några av Sveriges regioner.

Regionerna presenteras från söder till norr, eftersom det är i den ordningen som vårbruket brukar rulla ut över landet.

Statistiken är från Jordbruksverket och SCB.

Landareal 2025 (ha)*	40 962 807
Åkermark 2025 (ha)	2 526 869
Antal jordbrukare juni 2025	55 723
Markanvändning 2025 (andel av åkermark)	Vall (42%), Höstvete (19%), Vårkorn (9%)
Tre vanligaste vårsådda grödor 2025 (andel av åkermark)	Vårkorn (9%), Havre (6%), Vårvete (2%)
Skörd 2025 jämfört med genomsnittet 2020-2024	Spannmål: +23% Oljeväxter: +17% Ärter & åkerbönor: +12%

Skåne län

- Viktig jordbruksregion. 17 % av landets åkermark finns i länet*. Knappt 40 % av länets landareal utgörs av åkermark.
- Jordbruksföretagen i länet har i genomsnitt 62 hektar åker i länet.
- Skånes spannmålsskörd 2025 utgjorde 25 % av landets totala, 37 % av landets skörd av oljeväxter samt 9 % av hela Sveriges skörd av ärtor och åkerböna.
- Sockerbetor och potatis är stora grödor i Skåne. Den totala skörd av sockerbetor och potatis utgör normalt omkring 97 respektive 54% av hela landets produktion.

Mer om lantbruken i Skåne

Skåne är en av Sveriges viktigaste jordbruksregioner. I södra delen odlas främst spannmål, betor, potatis och raps på de öppna fälten. Runt Kristianstad finns mycket grönsaksodlingar. I norra delen är det mycket vallodling som blir djurfoder.

Landareal 2025 (ha)*	1 100 764
Åkermark 2025 (ha)	432 610
Andel av landets åkerareal 2025 (%)	17%
Antal jordbrukare juni 2025	6 933
Andel av landets totala antal jordbrukare 2025	13%
Markanvändning 2025 (andel av åkermark)	Höstvete (25%), Vall (23%), Vårkorn (14%)
Tre vanligaste vårsådda grödor 2025 (andel av åkermark)	Vårkorn (14%), Sockerbetor (6%), Potatis (3%)
Skörd 2025 jämfört med genomsnittet 2020-2024	Spannmål: +19% Oljeväxter: +/-0% Ärtor & åkerbönor: -5%

Källor:
Jordbruksverket
*SCB (avser år 2025)

”Vi ser att vattennivåerna i vattendragen är låga och det är oroande inför växtsäsongen.”

Det finns en oro för att det ska bli för torrt i markerna.

– Vi ser att vattennivåerna i vattendragen är låga och det är oroande inför växtsäsongen. Det påverkar inte själva vårbruket, men det kan skapa problem framåt om det inte kommer regn, säger Marianne Andersson växtodlare på Söderslätt utanför Trelleborg och ordförande i föreningsstyrelsen för Landshypotek i region Skåne.

Det osäkra omvärldsläget påverkar tillgången och priser på viktiga insatsvaror, som drivmedel och gödsel, vilket har en direkt effekt på lantbruket.

– Med världens ofred på många ställen och farleder som kan stängas när och hur som helst, så känns garantin för tillgång på insatsvaror mer osäker idag än tidigare. Och detta maler hos många företagare idag, säger Marianne Andersson.

Väntar på regn. Marianne Andersson berättar att oron för vattenbrist växer bland Skånes lantbrukare.

Västra Götalands län

- Viktig jordbruksregion. 18 % av landets åkermark finns i området. 19 % av regionens landareal* utgörs av åkermark.
- Jordbruksföretagen i länet har i genomsnitt 44 hektar.
- Länet stod för 20 % av Sveriges totala spannmålsskörd år 2025, 18 % av landets skörd av oljeväxter samt 21 % av hela Sveriges skörd av ärter och åkerböna.

Mer om lantbruken i Västra Götaland

Västra Götaland är en av Sveriges största jordbruksregioner. Sammanlagt har regionen landets största åkerareal och flest antal nötkreatur. Inriktningen på lantbruken har här stor variation. En betydande del utgörs av spannmålsodling men många gårdar har också djurhållning för mjölk-, kött- och äggproduktion. Jordbruken är en viktig motor för andra serviceyrken i närområdet. I området finns också livsmedelsindustri.

Landareal 2025 (ha)*	2 391 431
Åkermark 2025 (ha)	454 576
Andel av landets åkerareal 2025 (%)	18%
Antal jordbrukare juni 2025	10 457
Andel av landets totala antal jordbrukare 2025	19%
Markanvändning 2025 (andel av åkermark)	Vall (39%), Höstvetete (19%), Havre (12%)
Tre vanligaste vårsådda grödor 2025 (andel av åkermark)	Havre (12%), Vårkorn (8%), Ärter & åkerböna (2%)
Skörd 2025 jämfört med genomsnittet 2020-2024	Spannmål: +24% Oljeväxter: +49% Ärter & åkerböna: +3%

Källor:
Jordbruksverket
*SCB (avser år 2025)

F.d. Skaraborgs län

- Viktig jordbruksregion (ingår i Västra Götaland). 10% av landets åkermark finns i området. 35% av Skaraborgs landareal* utgörs av åkermark.
- Statistik på kommunnivå saknas för skörden 2025. Västra Götaland stod för 20 % av Sveriges totala spannmålsskörd, 18 % av landets skörd av oljeväxter samt 21 % av hela Sveriges skörd av ärtor och åkerböna.

Mer om lantbruken i Skaraborg

Vad som tidigare hette Skaraborgs län ingår idag i Västra Götalands län. Regionen är en av Sveriges viktigaste jordbruksområden och har en variation av driftsriktningar. Under år 2025 odlades spannmål på mer än hälften (56%) av åkerarealen i Skaraborg. Här är vall den vanligaste grödan, följt av höstvetete, havre och vårkorn.

I Skaraborg finns många jordbrukare med djur. En stor andel av vall, spannmål, ärtor och åkerböna blir djurfoder. Enligt statistik från Jordbruksverket fanns 10% och 14% av landets mjölkkor respektive grisar i regionen år 2023. Därutöver är lantbruksföretagen en viktig motor för andra serviceyrken i närområdet.

Landareal 2025 (ha)*	737 907
Åkermark 2025 (ha)	259 355
Andel av landets åkerareal 2025 (%)	10%
Antal jordbrukare juni 2025	3 701
Andel av landets totala antal jordbrukare 2025	7%
Markanvändning 2025 (andel av åkermark)	Vall (27%), Höstvetete (27%), Havre (13%)
Tre vanligaste vårsådda grödor 2025 (andel av åkermark)	Havre (13%), Vårkorn (9%), Råg (2%)
Skörd 2025 jämfört med genomsnittet 2020-2024 (här Västra Götalands län)	Spannmål: +24% Oljeväxter: +49% Ärtor & åkerböna: +3%

”Den generella känslan är optimistisk. Vi har med oss känslan av den bra skörden ifjol där vi hade medvind i både väder och skörd.”

Kommentar från lantbrukare i regionen

– I år tror jag våren kom lite tidigare än normalt, det känns i alla fall så, säger Anders Wallskog, säger Anders Wallskog, spannmålsodlare i Moholm norr om Skövde och ledamot i Landshypotek Region Västs styrelse.

– Den generella känslan är optimistisk. Vi har med oss känslan av den bra skörden ifjol där vi hade medvind i både väder och skörd.

Första grödan han satte i marken var åkerbönor på skärtorsdagen. Näst på tur var vårveve och foderkorn (det senare blir korvbröd!).

Känslan ändå positiv. Anders Wallskog tycker att det finns en känsla av optimism bland kollegorna i regionen trots osäkert omvärldsläge och en del problem med utvintring av höstgrödor.

Gotlands län

- Jordbruket sysselsätter många på Gotland och är viktig för landets livsmedelsproduktion.
- Jordbruksföretagen på Gotland har i genomsnitt 70 hektar åker.
- 3 % av landets åkermark finns på Gotland. 27 % av länets landareal* utgörs av åkermark.
- Spannmålsskörderna på Gotland 2025 utgjorde 3 % av landets totala spannmålsskörd, 2 % av landets skörd av oljeväxter samt 5 % av hela Sveriges skörd av ärtor och äkerbönor.

Mer om lantbruken på Gotland

För Gotland är jordbruket viktigt. Länet har den största andelen jordbruksareal i förhållande till sin befolkning. Med det följer att lantbruksföretagen är en viktig motor för andra serviceyrken i närområdet. Utmärkande för Gotland är också en hög andel grönsaksodlare och en relativt stor mjölk- och nötköttproduktion.

Landareal 2025 (ha)*	315 020
Åkermark 2025 (ha)	86 123
Andel av landets åkerareal 2025 (%)	3%
Antal jordbrukare juni 2025	1 225
Andel av landets totala antal jordbrukare 2025	2%
Markanvändning 2025 (andel av åkermark)	Vall (41%), Höstvetete (20%), Vårkorn (8%)
Tre vanligaste vårsådda grödor 2025 (andel av åkermark)	Vårkorn (8%), Majs (5%), Vårvetete (4%)
Skörd 2025 jämfört med genomsnittet 2020-2024	Spannmål: +38% Oljeväxter: -9% Ärtor & äkerbönor: +9%

Källor:
Jordbruksverket
*SCB (avser år 2025)

Omfattande utvintringsskador

Kommentarer från regionen

Stefan Pettersson, kundansvarig på Landshypotek i Visby:

På Gotland fick vårbruket en mer avvaktande start än almanackan antydde, till följd av ojämn upptorkning på fastmarken. Men i mitten av mars kom vårsådden i gång på bred front, vilket bedöms som en relativt normal tidpunkt för ön.

Två kalla vintermånader – januari och februari – har lett till omfattande utvintringsskador, framför allt i höstkorn men även i viss del av höstvetete och durumvetete.

Det har lett till avvägningar mellan omsådd och att låta svagare bestånd stå kvar. Inför den kommande skörden präglas planeringen av osäkerhet kring lönsamheten. Ett fortsatt svagt spannmålspris leder till försiktighet i besluten.

Stefan Pettersson har många års erfarenhet av lantbruksfinansiering på Gotland.

Låga spannmålspriser i kombination med höga drivmedelskostnader sätter tydliga avtryck i många lantbrukares vardag.

Elof Nilsson, lantbrukare på norra Gotland och förtroendevald i Landshypotek, berättar att han möter de låga spannmålspriserna genom att minska försäljningen och i stället använda mer av spannmålen i den egna verksamheten.

På så sätt värdeväxlas spannmålen till mer lönsamma verksamhetsgrenar, som avelsdjur och köttproduktion.

Prisstegringen på drivmedel är ytterligare en faktor som kräver beredskap och anpassning.

– Vi har lyckats köpa in diesel för första halvåret till relativt låga priser och hoppas kunna rida ut situationen kring Hormuzsundet innan det är dags att fylla på igen, säger Elof Nilsson.

Full fart på Gotland. Elof Nilsson sår ekoärtor av sorten Ingrid, som ska bli foder till egna och andra djur.

Östergötlands län

- Viktigt jordbrukslän med den tredje största jordbruksarealen i landet. 8 % av landets åkermark finns i Östergötlands län. 19 % av länets landareal* utgörs av åkermark.
- Jordbruksföretagen i länet har i genomsnitt 68 hektar.
- Enligt Jordbruksverkets statistik över skörden 2025 var Östergötlands andel av Sveriges totala spannmålsskörd 10 %. Länets andel av landets skörd av oljeväxter samt skörd av ärtor och åkerböna var 12 % respektive 19 %.

Mer om lantbruken Östergötland

Östergötland har den tredje största jordbruksarealen i landet. Samtidigt har länet skilda möjligheter för jordbruk, vilket speglas i typen av produktion. Omkring en tredjedel av jordbruksföretagen har växtodling, en tredjedel djurproduktion och en tredjedel blandad produktion eller småbruk. Närheten till industri ger också fler möjligheter.

Landareal 2025 (ha)*	1 060 305
Åkermark 2025 (ha)	197 422
Andel av landets åkerareal 2025 (%)	8%
Antal jordbrukare juni 2025	2 911
Andel av landets totala antal jordbrukare 2025	5%
Markanvändning 2025 (andel av åkermark)	Vall (35%), Höstveten (32%), Höstraps (6%)
Tre vanligaste vårsådda grödor 2025 (andel av åkermark)	Havre (5%), Vårkorn (4%), Ärtor & åkerböna (3%)
Skörd 2025 jämfört med genomsnittet 2020-2024	Spannmål: +18% Oljeväxter: +21% Ärtor & åkerböna: +27%

Källor:
Jordbruksverket
*SCB (avser år 2025)

”Kostnaderna för insatsvaror får inte skena för mycket”

Kommentar från lantbrukare i regionen

I Östergötland har vädret varit bra under den tidiga våren med relativt torra marker.

– Det underlättar vid vårsysslorna såsom förberedelser inför sådd och gödselkörning, säger Carl-Fredrik Isaksson, lantbrukare strax utanför Linköping och föreningsordförande för Landshypotek Östergötland.

I mitten av april sådde han havre och klöver, veckan därpå vårraps.

Carl-Fredrik ser samtidigt en tydlig koppling mellan det oroliga omvärldsläget och de ekonomiska förutsättningarna för lantbruket här hemma, där kostnader för insatsvaror påverkar vilka vägval som är möjliga.

– Kostnaderna för insatsvaror får inte skena för mycket då det kommer påverka lantbrukarna att ändra riktning av verksamheten, säger Carl-Fredrik Isaksson.

Spannmålspriserna spelar en stor roll:

– Jag tror att en del funderar på grödor som är mindre riskbenägna på grund av pressad ekonomi i växtodlingen jämfört med tidigare år. Jag tror man kommer hålla i kostnaderna då vi inte vet vad vi kommer att få för grödorna då de säljs senare under året.

På gården sår Carl-Fredrik havre och vårraps. I övrigt är det i år de vanligaste vårgrödorna såsom korn, bönor, ärtor samt lin.

Södermanlands län

- 5 % av landets åkermark finns i Södermanlands län. 20 % av länets landareal* utgörs av åkermark.
- Jordbruksföretagen i länet har här i genomsnitt 65 hektar åkermark.
- Länets andel av Sveriges totala spannmålsskörd var för år 2025 5 %. För samma år stod jordbruk i länet för 5 % av landets skörd av oljeväxter samt 3 % av hela Sveriges skörd av ärtor och åkerböna.

Mer om lantbruken i Sörmland

Drygt en femtedel av länets landareal utgörs av åkermark, vilket är den tredje största andelen i Sverige (endast Skåne och Gotland har större andel). På 46 % av länets åkerareal odlas spannmål, och den vanligaste spannmålsgrödan här är höstvetete. 2025 fanns det 1 877 jordbruksföretag i länet.

Landareal 2025 (ha)*	609 720
Åkermark 2025 (ha)	121 817
Andel av landets åkerareal 2025 (%)	5%
Antal jordbrukare juni 2025	1 877
Andel av landets totala antal jordbrukare 2025	3%
Markanvändning 2025 (andel av åkermark)	Vall (39%), Höstvetete (28%), Vårkorn (8%)
Tre vanligaste vårsådda grödor 2025 (andel av åkermark)	Vårkorn (8%), Havre (4%), Vårvetete (2%)
Skörd 2025 jämfört med genomsnittet 2020-2024	Spannmål: +15% Oljeväxter: +41% Ärtor & åkerbönor: +9%

Källor:
Jordbruksverket
*SCB (avser år 2025)

”Vete och raps har haft det väldigt tufft”

I Sörmland har det varit en kall vinter med lite snö, vilket är ett klassiskt riskscenario för höstsådda grödor.

– Som ekologisk odlare ser mina höstgrödor helt okej ut men jag ser hos många andra att deras vete och raps har haft det väldigt tufft under vintermånaderna, vilket kan tvinga fram omsådd nu vår i stället, säger Martin Ohlson, ekolantbrukare i Julita utanför Katrineholm och även ledamot i Landshypotekets föreningsstyrelse i regionen.

Visst påverkar stigande energi- och gödselpriser till följd av geopolitisk osäkerhet runt om i världen. Men det har inte så stor påverkan på vilka grödor Martin Ohlson väljer att så.

– Som ekologisk och äggproducent justerar jag inte växtföljden efter prisbilden. Fokus är att få bra vete till hönsfodret och hålla ogräset på en nivå som gör att jag slipper svartträda, det vill säga att lämna mark utan gröda för att bekämpa ogräs, säger han.

Samtidigt ser han nu möjligheter för rapsen.

– Skador under vintern har minskat tillgången på raps, och i kombination med den nuvarande prisbilden på oljeväxter kan det göra att många väljer att sätta mer raps framöver, både i vår och höst, säger Martin Ohlson.

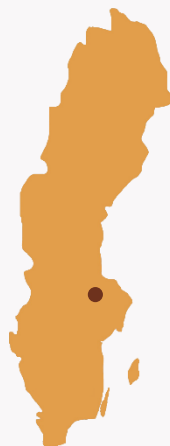
Vårbruket helt okej hos Martin Ohlson i Julita men han ser att många i Sörmland haft problem med utvintring av höstsådd.

Uppsala län

- 6 % av landets åkermark finns i Uppsala län. 20% av länets landareal* utgörs av åkermark.
- Gårdarna har i genomsnitt 66 hektar åker i länet.
- Uppsala län stod 2025 för 8 % av Sveriges totala spannmålsskörd, 6 % av landets skörd av oljeväxter samt 16 % av hela Sveriges skörd av ärter och åkerböna.

Mer om lantbruken i Uppsala län

Cirka en femtedel av länets landareal utgörs av åkermark, vilket är den fjärde största andelen i Sverige (som toppas av Skåne, Gotland och Södermanland). På cirka hälften (52 %) av länets åkerareals odlas spannmål, och den vanligaste spannmålsgrödan är höstvetete. 2025 fanns här 2 447 jordbruksföretag.

Landareal 2025 (ha)*	823 052
Åkermark 2025 (ha)	160 566
Andel av landets åkerareal 2025 (%)	6%
Antal jordbrukare juni 2025	2 447
Andel av landets totala antal jordbrukare 2025	4%
Markanvändning 2025 (andel av åkermark)	Höstvetete (30%), Vall (29%), Vårkorn (11%)
Tre vanligaste vårsådda grödor 2025 (andel av åkermark)	Vårkorn (11%), Vårvetete (5%), Havre (4%)
Skörd 2025 jämfört med genomsnittet 2020-2024	Spannmål: +27% Oljeväxter: +58% Ärter & åkerbönor: +25%

Källor:
Jordbruksverket
*SCB (avser år 2025)

”Det är dyrt att så om i en redan pressad spannmålsproduktion”

Välbehövt regn föll under påsken i Uppland. Samtidigt gör vinterskador på höstsådden att vårbruket i år blir mer omfattande.

– Det är dyrt att så om i en redan pressad spannmålsproduktion, säger Robert Ihrsén som är lantbrukare i Fjärdhundra utanför Enköping och även ledamot i Landshypoteks föreningsstyrelse i regionen.

Även Robert kommenterar det oroliga omvärldsläget.

– Många tittar och räknar nog på hur man ska gödsla, men de flesta har nog köpt in gödning innan sådden. Det kan möjligen bli mer inköp till omsådd av andra gödselmedel, säger Robert Ihrsén.

På sin gård bedriver Robert Ihrsén ekologiskt lantbruk.

Örebro län

- 4 % av landets åkermark finns i Örebro län. 12 % av länets landareal* utgörs av åkermark.
- Gårdarna i länet har i genomsnitt 50 hektar åker.
- Örebro län stod 2025 för 5 % av Sveriges totala spannmålsskörd, 4 % av landets skörd av oljeväxter samt 3 % av hela Sveriges skörd av ärtor och åkerböna.

Mer om lantbruken i Örebro län

Länet domineras av växtodling. Drygt en tredjedel har växtodling, en femtedel djurhållning och övriga har småbruk eller blandat jordbruk. På cirka hälften av åkerarealen odlades spannmål, och den vanligaste spannmålsgrödan är höstvetete. 2025 fanns här 2 010 jordbruksföretag.

Kommentar från lantbrukare i regionen

Vårsådden är tidigare än vanligt i Örebroregionen. Lars-Johan Merin, som är växtodlare i Fellingsbro, och även förtroendevald i Landshypotek, berättar att först ut är havre, följt av korn och sedan vårraps.

Landareal 2025 (ha)*	854 273
Åkermark 2025 (ha)	101 510
Andel av landets åkerareal 2025 (%)	4%
Antal jordbrukare juni 2025	2 010
Andel av landets totala antal jordbrukare 2025	4%
Markanvändning 2025 (andel av åkermark)	Vall (33%), Höstvetete (21%), Havre (11%)
Tre vanligaste vårsådda grödor 2025 (andel av åkermark)	Havre (11%), Vårkorn (11%), Vårvetete (4%)
Skörd 2025 jämfört med genomsnittet 2020-2024	Spannmål: +24% Oljeväxter: +83%** Ärtor & åkerböna: +7%

Källor:

Jordbruksverket
*SCB (avser år 2025)

**Den stora skillnaden för oljeväxter beror på att det saknas statistik för vissa grödor för vissa år.

Större andel vågrödor i år, till följd av utvintrade grödor

I Örebroregionen blev hösten så blöt att delar av höstsådden aldrig kom i marken. Det som trots allt såddes drabbades sedan av vintern.

– På vår gård lyckades vi bara så runt 20 procent av arealen. Dessutom har mycket av det lilla som kom i marken fått vinterskador, så vi står inför omfattande omsådd nu i vår, säger Lars Johan Merin, växtodlare i Fellingsbro och även ordförande för Landshypotek Ekonomisk Förening i regionen.

Lars-Johan hälsar i mitten av april att våren hittills varit lugn i Örebro, inga höga flöden eller tvära kast i väderleken. Men att det sammantaget pekar mot en större andel vågrödor i år, till följd av utvintrade höstgrödor.

Det osäkra omvärldsläget påverkar tillgången och priser på viktiga insatsvaror, som drivmedel och gödsel, vilket har en direkt effekt på lantbruket.

– Med det geopolitiska läge som råder, är framtiden verkligen oviss. Begränsad tillgång på handelsgödsel kan leda till mindre skörd och spannmålsbrist, säger Lars-Johan.

Teamwork. Vårbruket i full gång i Fellingsbro utanför Örebro. Erik uppe på såmaskinen Jack Russellin Bosse i styrhytten.

Gävleborgs län

- Jordbruket i länet karaktäriseras av gårdar med växtodling och djur kombinerat med skogsbruk. Gårdarna i länet har något mindre areal åkermark jämfört med genomsnittet för landet. I genomsnitt har länets gårdar 37 hektar åker.
- Länet har 3 % av landets åkermark. 4 % av länets landareal* utgörs av åkermark.
- Länet stod 2025 för 1 % av Sveriges totala spannmålsskörd.
- Klimatet gör att höstsådda grödor är relativt ovanligt. Växtodlingen domineras av vall och vårsådda grödor.

Mer om lantbruken i Gävleborg

Lantbrukarna i Gävleborg är i ett nationellt perspektiv diversifierade, med såväl djurhållning som odling och skogsbruk. Därutöver är lantbruksföretagen en viktig motor för andra serviceyrken i närområdet.

Landareal 2025 (ha)*	1 820 776
Åkermark 2025 (ha)	65 734
Andel av landets åkerareal 2025 (%)	3%
Antal jordbrukare juni 2025	1 759
Andel av landets totala antal jordbrukare 2025	3%
Markanvändning 2025 (andel av åkermark)	Vall (64%), Vårkorn (14%), Havre (5%)
Tre vanligaste vårsådda grödor 2025 (andel av åkermark)	Vårkorn (14%), Havre (5%), Vårvete (4%)
Skörd 2025 jämfört med genomsnittet 2020-2024	Spannmål: +34% Oljeväxter: n.a. Årter & åkerbönor: n.a.

Källor:
Jordbruksverket
*SCB (avser år 2025)

”Det var mycket efterarbete kvar efter stormen. Det behövde hinnas med innan man kunde köra igång fullt ut.”

Positiv känsla trots en del motgångar och en orolig värld

I Gävleborg har snösmältningen gått snabbt. En del av höstgrödorna har utvintrat och måste sås om, vilket gör vårbruket mer omfattande och tidspressat än vanligt.

I Gävleborg och Dalarna gör sig även en annan sorts tidspress påmind. Stormen Johannes vilda framfart i mellandagarna har lämnat mycket arbete efter sig:

– Det var mycket efterarbete kvar efter stormen. Det behövde hinnas med innan man kunde köra igång fullt ut, säger Aron Westlin, lantbrukare i Valbo och föreningsordförande för Landshypotek Ekonomisk Förening i regionen.

På sin gård utanför Gävle odlar Aron Westlin i vår mest spannmål, främst som foder till de egna djuren. Dessutom blev det kompletteringsådd efter höstgrödor som inte klarat vintern.

Jämtland

Jordbruket i länet karaktäriseras av gårdar med växtodling och djur kombinerat med skogsbruk. Gårdarna i länet har något mindre areal åkermark jämfört med genomsnittet för landet. I genomsnitt har länets gårdar 31 hektar åker.

Länet har 2 % av landets åkermark. 0,8 % av länets landareal utgörs av åkermark.

Länet stod 2025 för 0,1 % av Sveriges totala spannmålsskörd och cirka 3 % av landets totala vallskörd.

Klimatet gör att flera grödor inte är lämpliga på samma sätt som i andra delar av landet, då vintern är längre och växtodlingssäsongen är kortare. Klimatet har också fördelar som t.ex. att vissa typer av ogräs och växtsjukdomar är mindre vanliga.

Mer om lantbruken i Jämtland

Jordbruket i länet karaktäriseras av djurhållning där mjölkkor och köttproduktion är vanligast. Många jordbruksföretag kombinerar sitt lantbruk med skogsbruk och entreprenad.

Landareal 2025 (ha)*	4 920 555
Åkermark 2025 (ha)	38 382
Andel av landets åkerareal 2025 (%)	2%
Antal jordbrukare juni 2025	1 225
Andel av landets totala antal jordbrukare 2025	2%
Markanvändning 2025 (andel av åkermark)	Vall (83%), Spannmål som grönfoder (7%), Vårkorn (4%)
Tre vanligaste vårsådda grödor 2025 (andel av åkermark)	Vårkorn (4%), Vårvete (0,3%), Potatis (0,2%)
Skörd 2025 jämfört med genomsnittet 2020-2024	Spannmål: +0,1% Oljeväxter: n.a. Årter & åkerbönor: n.a.

Källor:
Jordbruksverket
*SCB (avser år 2025)

Snön tinade snabbt

Jämfört med normalt är det tidigare här i år och i fjol i Jämtland, främst kornsådden, konstaterar Lars Nathanaelsson som är lantbrukare i Häggenås och förtroendevald i Landshypotek.

De som sår grönfoder väntar nog ett par veckor. Vi har haft en relativt snöfattig vinter med rejäl kyla i januari–februari.

Den snö som låg tinade snabbt och vi har haft en torr och blåsig vår, men tjälen är kvar då inget regn kommit.

I slutet av april meddelar Lars att det för stunden pågår gödsel- och gödningskörning samt plöjning och harvning i länet. Sådden kommer nog igång närmaste veckan, säger han då.

Den stora utmaningen är världsläget. I Jämtland odlas främst korn, grönfoder samt vall. Bränslet påverkar stort, men frövarorna är ju redan hemma på gårdarna.

I regionen är läget nog ganska positivt trots världsläget. Kanske blir små förändringar i växtodlingen i vår, men om den geopolitiska oron håller i sig framöver kan många tvingas tänka om och kanske ändra strategi till nästa år.

Frukosten är serverad. Att många lantbrukare i norra Sverige har kor, i kombination med ett bra prisläge inom mjölk och kött, kan bidra till att stämmningsläget ändå verkar ganska positivt.

Oaviserat bakslag för våren i Jämtland. Morgonen den 29 april tog våren plötsligt paus.

Norrbottens län

- Länet har drygt 1% av landets åkermark. Med länets stora landareal utgör åkermarken endast 0,3 % och finns i längs med kusten och älvdalar.
- Länet stod 2025 för 0,1 % av Sveriges totala spannmålsskörd och cirka 1 % av landets totala vallskörd. Den spannmål som odlas används främst till foder. Spannmålen är också viktig som avbrottsgröda i växtföljden som domineras av vall.
- Klimatet gör att flera grödor inte är lämpliga på samma sätt som i andra delar av landet, då vintern är längre och växtodlingssäsongen är kortare. Klimatet har också fördelar som t.ex. att vissa typer av ogräs och växtsjukdomar är mindre vanliga.

Mer om lantbruken i Norrbotten

Jordbruket i länet karaktäriseras av vallodling och djurhållning där mjölkkor och köttproduktion är vanligast. Många jordbruksföretag kombinerar sitt lantbruk med skogsbruk och entreprenad.

Landareal 2025 (ha)*	9 796 889
Åkermark 2025 (ha)	31 318
Andel av landets åkerareal 2025 (%)	2%
Antal jordbrukare juni 2025	1 124
Andel av landets totala antal jordbrukare 2025	1%
Markanvändning 2025 (andel av åkermark)	Vall (74%), Vårkorn (8%), Träda (7%)
Tre vanligaste vårsådda grödor 2025 (andel av åkermark)	Vårkorn (8%), Havre (1%), Potatis (1%)
Skörd 2025 jämfört med genomsnittet 2020-2024	Spannmål: +0,1% Oljevaxter: n.a. Årter & åkerbönor: n.a.

Källor:
Jordbruksverket
*SCB (avser år 2025)

”Det är fler investeringar på gång ute på gårdarna nu än det var för ett par år sedan”

– Jag uppfattar att läget är ganska bra. Vi ser ut att få ett tidigt vårbruk och har du god produktion på dina djur kommer man troligen kunna göra vinst även i år. Trots högre priser på energi.

– Det är fler investeringar på gång ute på gårdarna nu än det var för ett par år sedan, vilket är mycket positivt, säger Hulda Wirsén som är lantbrukare i Överkalix och förtroendevald i Landshypotek, när vi kontaktar henne i slutet av april.

På grund av den mycket kalla vintern har det inte varit så mycket snö, i kombination med tidig värme så har snön tinat bort snabbt. Dock djupare tjäle som måste tina innan det är läge för vårbruk och sådd.

– Vi har börjat sprida gödning på vallarna, men det finns tjäle kvar på sina håll så vi stressar inte med vårbruket ännu. Sådd kanske kommer påbörjas i första veckan i maj, något tidigare än vanligt alltså.

Inte riktigt än – men snart så! Hulda Wirsén inspekterar åkerjorden på gården i Överkalix i slutet av april.

Fortsättning

Norrbottens län

På gården odlar de vall och vårkorn som både ensileras som grönfoder och tröskas, eftersom de bor i Norrbotten och har mjölkproduktion. Här är tuffare odlingsförutsättningar för andra grödor.

– Allt vi odlar kommer utfodras till de egna djuren. En spannmålskalkyl för avsalu ser inte så bra ut, men eftersom vi har mjölkkor är kalkylen ändå ganska bra.

Från söder till norr. Hulda Wirsén, uppvuxen i lantbruksmiljö på norra Öland, driver i dag gården Stora Mu AB i Svartbyn, Överkalix, tillsammans med sin man Robert och övriga familjen.

Kontakta för mer information och kommentarer

Vill du intervjua lantbrukare i någon av landets regioner?
Vill du tala med någon som kan kommentera läget på nationell nivå eller ge en övergripande utblick av läget inom lantbruket?

Presskontakt:

Jonas Feinberg, 070-349 24 10
jonas.feinberg@landshypotek.se